

Hodnocení

diplomové práce Tomáše Jenčíka „Internet a mezinárodní právo soukromé“

Diplomová práce se zabývá otázkami spojenými s právní úpravou internetového styku ve vztazích s mezinárodním prvkem. Záměrem diplomanta, jak uvádí na s. 4 a 5 své práce, je zabývat se především otázkami tzv. e-kontraktace mezi různými subjekty (mezi podnikatelem a spotřebitelem, i mezi podnikateli či spotřebiteli navzájem), zejména otázkami určování rozhodného práva při uzavírání smluv prostřednictvím internetu a dále předpisy ES, jejichž znalost je při určování *lex causae* nutná, jakož i předpisy ČR ve srovnání s německou právní úpravou. Téma je velmi aktuální, v české literatuře dosud nebylo komplexněji zpracováno, proto jsem ho velice přivítala. Práce však bohužel trpí určitými nedostatky, které jsou dány především nedostatečnou pečlivostí diplomanta při zpracování tohoto nepochybně vysoce náročného tématu.

Diplomová práce je poměrně logicky rozčleněna, postrádám však partii věnovanou pramenům právní úpravy. To je asi základní nedostatek, který bude muset být napraven předložením dodatku k diplomové práci – navrhuji číslování 1.3. „Prameny právní úpravy“ a možná i 3.4. „Právní úprava v ČR“. Práce sestává ze šesti kapitol, jimž předchází Úvod, a na něž pak navazuje Závěr.

Úvod práce poukazuje na význam zpracovávané problematiky. První kapitola, nazvaná „Elektronické smlouvy“, uvádí základní pojmy, které osvětlují specifika traktované materie. Diplomant se snaží zpracovat látku, jak sám uvádí, „z ptáčích perspektivy“, tedy z určitého nadhledu nad právními řády, např. tak, že se zabývá evropskou směrnicí (např. směrnicí 97/7/ES), aniž odkazuje na její provedení v ČR (srov. s. 13). Takový přístup samozřejmě není vyloučen, vyžaduje však alespoň odkaz na předpis, kterým byla směrnice provedena, přičemž

provádění směrnic ústí často v předpisy, které nejsou identické. Diplomant by měl k tématu přistupovat především z hlediska českého práva. Již úvodní vstup naznačuje určité otázky, na které jsem marně hledala odpověď: na s. 3 diplomant uvádí, že v ČR jsme bohužel po delší dobu nebyli svědky nějakých legislativních iniciativ upravujících otázky spojené s e-podnikáním. V ČR nejsou žádné relevantní právní předpisy? Nemáme snad např. zákon o elektronických komunikacích? Na následující s. 4 je uvedeno, že v řadě států EU již byly zákony o elektronických podpisech přijaty. Znamená to snad, že v ČR nikoli? Poukazy na českou právní úpravu postrádám i na dalších místech. Na s. 6 je uvedeno, že pojem „elektronické smlouvy“ není v českém právu zatím zakotven. A co třeba § 53a ObčZ? Domnívám se, že tyto nedostatky jsou způsobeny spíše čerpáním ze starší literatury, což platí nejen o literatuře české, ale i zahraniční, např. německý zákon o úpravě všeobecných obchodních podmínek byl již před delší dobou zrušen (uveden na s. 25).

Druhá kapitola uvádí problematiku tzv. click-through smluvních typů. Není přece jen možné nalézt nějaký český ekvivalent? Třetí kapitola popisuje elektronické smlouvy s mezinárodním prvkem, uvádí velmi zajímavou problematiku, která přímo spadá do MPS. Ke s. 21 připomínám, že směrnice není přímo pramenem práva. Ke s. 23, druhý odstavec první věta: toto tvrzení, kterému nerozumím, by měl diplomant blíže vysvětlit při ústní obhajobě. Čtvrtá kapitola uvádí „Určení rozhodného práva pro smluvní vztahy“. Ke s. 27 je třeba připomenout, že uvedená Haagská úmluva pro ČR neplatí a Římskou úmluvu teprve budeme ratifikovat. Odkaz na definici sídla dle § 2/3 ObchZ – z tohoto ustanovení byl přece pojem sídla již před delší dobou převeden do ObčZ? ZMPS již není založen na koncepci neomezené volby práva, resp. dnes již existuje celá řada výjimek (ke s. 32), i toto tvrzení je třeba uvést na pravou míru. Pozitivně hodnotím naproti tomu rozbor ZMPS na s. 33 n., který se zabývá určením rozhodného práva pro smluvní typy, přicházející v úvahu. Diplomant však bohužel zapomíná na výraz „zpravidla“, který umožňuje pružnější úvahy. Pátá kapitola se zabývá deliktním právem. Pod tento nadpis však diplomant zařazuje převážně otázky pravomoci. Uvádí stručně úpravu obsaženou především v nařízení Brusel I.

Šestá kapitola přináší praktický pohled na jednotlivé smluvní typy. Tato kapitola je zajímavá, patří k nejlepším z celé práce, diplomant však neuvádí, ve které literatuře se inspiroval, případně odkud určité pasáže převzal. V každém případě však text přizpůsobil našim podmínkám, což hodnotím pozitivně. V Závěru se diplomant vyslovuje k otázce

případných legislativních kroků ve státní administrativě v souvislosti s elektronickým obchodem.

Práce je dynamická, byla však napsána v určitém spěchu, s jistými nezanedbatelnými prohřešky věcnými i gramatickými. Tato práce, na druhé straně, zpracovává novou, obtížnou materii, což je třeba nepochybně ocenit.

Práci doporučuji k ústní obhajobě za podmínky, že diplomant předloží v náležitém počtu Dodatek k diplomové práci, který uvede na pravou míru především prameny právní úpravy elektronických smluv a souvisejících otázek v českém právu.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc.

V Praze dne 11.4.2005